

CRONICÓ

ANY: 2015
ÈPOCA: II
NÚM.: 66

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS DEL REGNE DE VALÈNCIA

www.acorva.tk

MEDALLA AL MÈRIT CULTURAL 2010 DE LA GENERALITAT VALENCIANA

ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS DEL REGNE DE VALÈNCIA ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA 2015

Donant acollida a l'interés dels nostres associats per celebrar reunions extraordinàries, sobre una perspectiva merament temàtica, durant els anys imparells en els quals no es celebren assemblees ordinàries, amb aquest objectiu, la Junta de Govern ha acordat convocar l'Assemblea Extraordinària-2015 ACORV, sota el tema "Monestirs i Convents valencians", a celebrar el proper dia 12 de desembre (dissabte), la qual tindrà com a marc l'emblemàtic Monestir de Santa Maria de Valldigna, situat, com coneixereu, a la població de Simat de la Valldigna, i amb visita a la propera població Barx i la Drova, per la qual cosa convidem a participar a tots els Cronistes de la nostra Associació. Les dades per la inscripció i el programa de la jornada són els següents:

TEMA: MONESTIRS I CONVENTS VALENCIANS

DATA: DISSABTE, 12 DE DESEMBRE DE 2015

LLOC: MONESTIR DE SANTA MARIA DE VALLDIGNA (SIMAT DE LA VALLDIGNA).

INSCRIPCIONS: Fins el 30 de novembre de 2015. GRATUÏTA. Dirigides a JOSEP RAMON SANCHIS ALFONSO, mitjançant enviament al seu correu electrònic: jrsanchis@yahoo.es

En dita inscripció s'haurà d'indicar:

- * L'assumpte: ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA-2015 ACORV
- * Si es pretén aportar una comunicació sobre el tema de l'Assemblea i el títol en el seu cas.
- * Si s'acudirà al dinar com s'indica al programa.

PROGRAMA DE LA JORNADA:

9'30 h. Recepció i paraules de benvinguda per part del president Francisco de P. Momblanch i de les autoritats.

10'00 h. Visita guiada al Monestir de Santa Maria de Valldigna (Simat de la Valldigna).

11'00 h. Conferències a càrrec de:

* **AURELIÀ LAIRÓN PLA:** "El monestir Jerònim de Santa Maria de la Murta d'Alzira". Cronista oficial d'Alzira.*

* **ENCARNA SANSALONI MARTÍ:** "El Monestir cistercenc de Santa Maria de Valldigna". Cronista oficial de Tavernes de la Valldigna.

* **EUGENIO GARCÍA ALMIÑANA:** "El monestir d'Agustins d'Aigües Vives". Catedràtic d'IES.

11'45 h. a 13'45 h. Sessió treball: lectura de comunicacions.

14'00 h. Dinar a Barx (Restaurant la "Visteta"). Preu 15 €.

16'00 h. Junta general de la nostra Associació, prevista en segona convocatòria, amb l'orde del dia que es dona a conèixer amb el present "Cronicó".

16'30 h. Visita guiada al poble de Barx i la Drova.

CRÒNICA DEL VIATGE CULTURAL A SALAMANCA, ALBA DE TORMES I ÀVILA. "LAS EDADES DEL HOMBRE"

(Del 22 al 25 d'octubre de 2015)

Les magnífiques exposicions d'art sacre que, amb la denominació de "*Las Edades del Hombre*" la Comunitat de "Castilla-León" ve celebrant periòdicament, han seguit, novament, visitades per la nostra Associació.

Fidel a esta costum, enguany, l'autobús dels Cronistes del Regne de València prengué rumb cap a: Salamanca, Alba de Tormes i Àvila, per ser l'any dedicat a la celebració del V Centenari del naixement de Santa Teresa de Jesús.

Anàvem a descobrir Salamanca de la mà d'una guia local que es convertiria en el nostre Lazarillo. Esta bellíssima ciutat que posseïx la més antiga Universitat d'Espanya i una de les més antigues d'Europa, ens esperava amb els braços oberts. Primerament, visitàrem la Plaça Major de Salamanca d'estil barroc, la més bella d'Espanya, dissenyada per Churriguera al S.XVIII, centre de la vida social de la ciutat. A pesar de ser el monument més jove del seu casc històric, és una plaça que enamora. Malauradament, no la vàrem poder admirar com es mereixia, perquè la Fira del Llibre, havia instal·lat els seus barracons i ocultava la seua bellesa monumental.

Ens assabentàrem que Salamanca és la ciutat per excel·lència del plateresc i que allí és on es consolida els monuments més representatius d'este estil, el qual s'estengué a Burgos, León i Valladolid. En segles anteriors, Salamanca també fou una ciutat romànica, que encara conserva nombrosos monuments d'este estil. El principal és, indiscutiblement, la Catedral vella de Santa Maria, un dels edificis paradigmàtic i perfectament conservat del romànic espanyol. A tindre en compte també, entre altres, San Marcos el Real, curiosa església de planta circular i línies harmòniques.

El primer monument a visitar fou el "*Col·legi Reial de la Companyia de Jesús*", imponent edifici erigit al S.XVII. Tardaren a construir-lo uns cent-cinquanta anys, la qual cosa propicià l'aparició de diferents estils arquitectònics. Esta grandiosa obra religiosa d'estil barroc fou col·legi i residència de Jesuïtes durant una centúria, fins que foren expulsats d'Espanya. Posteriorment, rebé el nom de "*La Clerecia*" (abreviació de "*La Real Clerecia de San Marcos*") la finalitat de la qual era formar seminaristes per a expandir la fe pel món. El conjunt de la "Clerecia", majestuós i solemne, tant l'exterior com l'interior, demostra la capacitat de l'arquitecte Juan Gómez de Mora per a organitzar espais amb grans proporcions, per tal de crear una imatge de sòlid poder, desitjada pels Jesuïtes.

Després vingué el torn de conèixer la "*Casa de las Con-*

chas", d'influències gòtico-flamígers, morisques, mudéjar i italianes, un dels monuments que millor encarna l'estil plateresc, i que, actualment ha esdevingut Biblioteca Pública de la ciutat. Les conxes es deuen al fet que el seu primer propietari fou Cavaller de l'Orde de Santiago. Ens cridà l'atenció el ferro forjat tan exquisitament elaborat de les finestres de la façana.

És a la Universitat de Salamanca, però, en els seus diferents edificis, on detectem el millor plateresc de "Castilla-León". La seua decoradíssima façana plateresca recorda un retaule amb medallons, escuts, motius heràldics i un remate final que imita una cresta. Les "*Escoles Majors*", edifici principal de la Universitat, està considerat com a Bé d'Interés Cultural (BIC) i fou construït al voltant d'un claustre central amb galeries que s'obrin al Paraninf antic, la Biblioteca i una interessant capella dedicada a S. Jerònim. Al claustre de les Escoles Majors, una gegantina sequoia, d'uns cent-seixanta-cinc anys, regal de la Universitat de Califòrnia, senyoreja el pati. Destaca la decoració iconogràfica de l'escala claustral, una de les grans joies de l'edifici, per ser una de les millors escales del Renaixement espanyol. Al admirar la Biblioteca de la Universitat, així com les aules emblemàtiques on Fra Luis de León i Unamuno impartien classe, tinguérem la impressió com si haguérem viatjat en el temps, per la seua autenticitat i genuïna fisonomia. Que emotiu contemplar tanta bellesa històrica!

Si a les Escoles Majors, hem admirat la profusa decoració de la seua escala, a les Escoles Menors, no ens hem perdut la contemplació dels arcs del pati, màxima expressió de l'arc mixtilini.

En una de les aules d'este claustre, es conserva, actualment, l'anomenat "*Cielo de Salamanca*", que és una tercera part d'una bellíssima pintura mural del S.XV, que decorava el sostre de l'antiga Biblioteca de la Universitat. Al·ludeix a temes astronòmics i astrològics. (Pintures excel·lents amb una combinació de colors extraordinàriament fina).

Respecte a la Diòcesi de Salamanca, cal contar un fet curiós: en lloc d'una Catedral, en té dos!! La Catedral de Santa Maria, coneguda com la "*Catedral Vieja*", d'estil romànic i gòtic, amb un considerable cimbori que s'eleva sobre el creuer, recolzat sobre quatre grandioses petxines, i la Catedral de l'Assumpció de la Verge, anomenada popularment "*Catedral Nueva*", construïda entre els S.XVI i XVIII, amb una barreja d'estils. Curiosament, és la segona major catedral d'Espanya, en quant a dimensions.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS DEL REGNE DE VALÈNCIA

12 - DESEMBRE - 2015

De conformitat amb allò establert en l'article 22 dels vigents Estatuts, se convoca als membres de l'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València, a celebrar Assemblea General Ordinària, que tindrà lloc el dia 12 de desembre de 2015, als locals del restaurant la "Visteta", a la població de Barx, carretera de Barx-Simat, km. 1 s/n (telf. 962 807 501), a les 15'30 hores en primera, i 16'00 hores en segona convocatòria, d'acord amb el següent:

ORDRE DEL DIA

1º.- Lectura i aprovació, si procedeix, de l'acta anterior.

3º.- Informe del Secretari,

5º.- Altres assumptes.

València, 10 de novembre de 2015

2º.- Informe del President,

4º.- Informe del Tresorer. Aprovació, en el seu cas, dels pressupostos d'ingressos i despeses.

6º.- Precs i preguntes.

El President

El seu campanari ocupa també el segon lloc en altura, amb uns 110 m. Quan construïren esta segona catedral, es conservà la vella. Al principi, pensaren endorroc-la. Però, afortunadament, reconsideraren la decisió i canviaren d'opinió. La idea de construir una catedral nova, sorgix a conseqüència de l'augment demogràfic de la ciutat. I clar, la catedral vella els semblava menuda, obscura i baixeta. La veritat dita, les dos catedrals són impressionants. Inclús és tan bonica la catedral vella, i té tant valor artístic que pega cent mil patades a altres catedrals d'altres ciutats. Però jo crec que les catedrals de Castella són tan majestuoses i belles, que Salamanca no anava a quedar-se arrere. Per això, projectaren construir una nova catedral molt més gran i espectacular, a l'altura de les de Castella, i segons els nous gustos estètics que imperaven en eixa època. Això és el meu parer.

A l'eixir de la Catedral, ens topàrem amb una plaça encisadora, "**la Plaza de Anaya**" que resultà ser el centre artístic de Salamanca i un dels passeigs més bonics que es pot donar des de la Plaça Major. Donava goig passejar per esta plaça d'Anaya, amb els seus discrets jardins, mentre que la llum del sol feia brillar, d'una manera màgica, la daurada pedra de Villamayor.

La nostra estada a esta monumental ciutat estava sent tot un èxit, gràcies a la bonança de l'oratge, encara que pel matí, una frescoreta insistent ens acompanyava i es feia tothora sentir.

Per la vesprada, els nostres passos es dirigiren cap al "**Col·legi Major de l'arquebisbe Fonseca**", declarat monument nacional i, darrerament, Bé d'Interés Cultural. Llàstima que ens abandonara la guia! Este Col·legi suposà el primer esforç purista realitzat a Salamanca per a apartar-se del plateresc salmantí. Destaca, en particular el pati, semblant als claustres conventuals, per ser un dels més bells del Renaixement espanyol. L'arquitecte, deslligant-se del prestigi dels patis gòtics, creà una estructura i una decoració tan harmòniques en les seues proporcions que el claustre invita al repòs i a l'estudi, pel seu ambient seré. Allí, en eixe claustre, cantàrem: "*Triste y sola, sola se queda Fonseca...*" cèlebre cançó de la Tuna.

A continuació, ens dirigírem cap a "**la Parròquia de la Puríssima**", construïda per iniciativa dels Comtes de Monterrey, virreis de Nàpols, on descobrírem, a l'altar major, una bella pintura de la Puríssima, del nostre paísà Josep de Ribera. En esta esglèsia, es conjuguen tan perfectament els marbres italians i la pedra salmantina amb els elements decoratius i l'espai arquitectònic que el resultat és d'una increïble bellesa.

Al costat d'este temple religiós, s'erigix, majestuós, un dels palaus

més cridaner de l'estil artístic plateresc: el "**Palau dels Comtes de Monterrey**", (actual propietari, el Duc d'Alba). La grandiosa presència de l'edifici, amb torres i decoració sumptuosa, simbolitza el poder de la gran noblesa del Segle d'Or espanyol. Però només el vàrem poder admirar per fora, pel llarg llistat d'espera que té este palau per a poder ser visitat.

Encara que el cansament començava a fer la seua aparició, de tot un dia desbordant de caminates i visites culturals, calia un esforç més: quedava a vore el "**Convento de los Dominicos de San Esteban**", la façana del qual és una autèntica meravella del plateresc salmantí. (Sembla que estiga dient tothora el mateix romanç, que si és tan bonic, tan espectacular... etc... però és que és veritat! Jo no havia vist cosa igual! Salamanca, tota ella, és art, per allà on mires. No en va l'han escollit com a ciutat monumental, Patrimoni de la Humanitat, on proliferen tantes meravelles arquitectòniques i artístiques juntes que haguera calgut dies i dies sencers per a poder saborejar-les plenament!). El Convent de S. Esteban és sumptuós, sobretot la seua capella, que més que capella pareix una catedral. Sembla com si, tant els Jesuïtes com els Dominicans, pugnaren per a vore qui construïa el seu millor temple religiós. És una impressió és clar! Però és que detecte que, a Salamanca, tant els frares jesuïtes com els dominicans, tenien molt de poder, o bé que tenien molts bons mecenes, per la riquesa i sumptuositat dels seus temples. El retaule major de la capella és una de les obres capitals de Churriguera, amb pintures de Claudio Coello. A l'esquerra de l'altar, es troba el sepulcre del famós Duc d'Alba, governador de Flandes al S. XVI. Segons la tradició, Colón s'allotjà en este convent quan anà a Salamanca a defensar la viabilitat del seu projecte davant els geògrafs.

A l'endemà, el nostre passeig seria molt més tranquil, inclús romàntic al visitar l'hort de Calixt i Melibea, un jardí ubicat en el casc antic, sobre la muralla, amb unes belles vistes de les Catedrals i del riu Tormes. Acabàrem el matí, descobrint un altre estil ben diferent: el Modernisme, en la "**Casa Lis**", un antic palau, construït al principi del S. XX, per iniciativa d'un ric industrial, Miguel Lis, que era un enamorat de l'Art Nouveau.

Per tantes meravelles contemplades, per l'elevada concentració del renaixement arquitectònic espanyol, per l'abundant gòtic salmantí plateresc, per tants bellíssims monuments històrics i per tant art concentrat en una mateixa ciutat, no en va s'ha anomenat a Salamanca "**La Roma menuda**". I, nosaltres, l'hem disfrutat enormement!

Roser Villamueva Blasco

ASEMBLEA GENERAL DE LA ASOCIACIÓN DE CRONISTAS OFICIALES DEL REINO DE VALÈNCIA

12 - DICIEMBRE - 2015

De conformidad con lo establecido en el artículo 22 de los vigentes Estatutos, se convoca a los miembros de la Asociación de Cronistas Oficiales del Reino de Valencia, a celebrar Asamblea General Ordinaria, que tendrá lugar el día 12 de diciembre de 2015, a los locales del Restaurante la "Visteta", en la población de Barx, carretera de Barx-Simat, km. 1 s/n (telf. 962 807 501), a las 15'30 horas en primera, i 16'00 horas en segunda convocatoria, de acuerdo con el siguiente:

ORDEN DEL DIA

1º.- Lectura y aprobación, si procede, del acta anterior.
3º.- Informe del Secretario,

2º.- Informe del Presidente,
4º.- Informe del Tesorero. Aprobación, en el su caso, de los presupuestos de ingresos y gastos.

5º.- Otros asuntos.

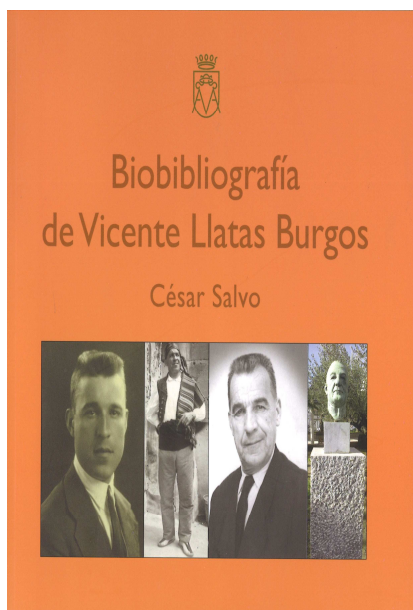
6º.- Ruegos y preguntas.

Valencia, 10 de noviembre de 2015

El Presidente

NOTICIAS DE NUESTROS CRONISTAS

BIOBIBLIOGRAFIA DE VICENTE LLATAS BURGOS

El pasado 15 de agosto tuvo lugar en el Salón de Actos del Ayuntamiento de Villar del Arzobispo la presentación del libro Biobibliografía de Vicente Llatas Burgos, del cual es autor el Cronista de la Villa, César Salvo. El acto, al que asistieron más de un centenar de personas, estuvo presidido por el Alcalde D. Vidal Balaguer y el Concejal de Cultura D. Juan Palomar y contó con la participación e introducción de nuestro presidente D. Francisco de Paula Momblanch.

La figura de Llatas Burgos es sobradamente conocida pero faltaba una publicación como ésta para que sea reconocida por las generaciones futuras. El libro está dividido en diversas partes. Recoge una biografía breve que repasa sobre todo su extenso curriculum vitae. Una vida dedicada a la docencia y a la investigación más amplia y global como se dice hoy en día, pues realizó trabajos sobre arqueología, historia, geografía, demografía, toponimia, lingüística, folklore...

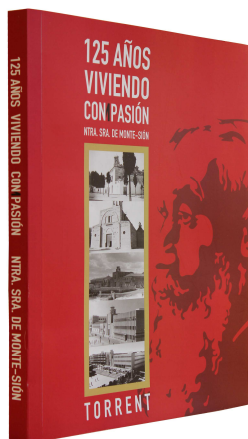
Incorpora además de una amplia bibliografía dividida subapartados: El primero de ellos está dedicado al libro: *El habla del Villar del Arzobispo y su comarca*, El segundo a las ediciones póstumas realizadas por el Ayuntamiento: *Efemérides de las guerras carlistas en el Villar del Arzobispo*, *Folklore Villareense*, *Historia de Villar del Arzobispo*, *Tradiciones y cultos religiosos en El Villar*. Los restantes subapartados recogen diferentes artículos publicados en diferentes medios o editados por el propio cronista, trabajos de diversa índole y extensión que recogen prácticamente todo el espectro de sus ámbitos de investigación.

AVENIDA DEL RADIOFONISTA ALFONSO ROVIRA

El Ayuntamiento de Alzira, en su día, acordó por unanimidad, denominar una avenida a nuestro compañero, cronista gráfico de Alzira, con el nombre de "Avenida del Radiofonista Alfonso Rovira".

Rovira ha dedicado más de seis décadas a la comunicación en la capital de la Ribera. Cuarenta años en Radio Alzira de la Cadena SER, donde fue director de la misma y a su jubilación, continúa colaborando en el diario Levante-Emv, en la edición de la Ribera, con una crónica semanal -los viernes- dedicadas a la historia de Alzira, cuyas entregas alcanzan casi las mil.

125 AÑOS VIVIENDO CON/MPASIÓN NTRA. SRA. DE MONTE-SION. TORRENT

El pasado 22 de octubre de 2015, con un local repleto de público, tuvo lugar en el Teatro Hogar Antoniano de Torrent la presentación del libro: "125 años viviendo con/mpasión. Ntra. Sra. de Monte-Sión" del cronista oficial de la citada ciudad, José Royo Martínez.

Según explicó D. Javier López, presentador del acto: "esta obra que se nos presenta es un recorrido por la historia del "Convento" y de sus gentes; es la expresión gráfica de tantas vidas entregadas a una causa común. Es una obra que intenta recoger en imágenes momentos significativos de la vida de la comunidad religiosa, del colegio, de la parroquia y de sus grupos (entre los que destaca de manera señalada la Pía Unión de San Antonio de Padua, fundada por los primeros amigonianos nada más llegar), del Club Deportivo, del barrio, y, en definitiva, de nuestra ciudad de Torrent, que con ocasión de nuestro 125 aniversario tuvo a bien distinguirnos con el premio "Carta de Población 2014", motivo de orgullo y satisfacción para nosotros.